

Годишен доклад за дейността
Доклад на независимите одитори
Финансов отчет

Фонд за изплащане на пожизнени пенсии
„ЦКБ – Сила”

31 декември 2021 г.

ЦКБ Сила
пенсионоосигурително
акционерно дружество

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	-
Доклад на независимите одитори	-
Отчет за нетните активи на разположение на пенсионерите	1
Отчет за промените в нетните активи на разположение на пенсионерите	2
Отчет за паричните потоци	3
Пояснения към финансовия отчет	4

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

ЗА 2021

ЦКБ Сила

ДОКЛАД
ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА ФОНДА ЗА ИЗПЛАЩАНЕ НА
ПОЖИЗНЕНИ ПЕНСИИ „ЦКБ - Сила“ ПРЕЗ 2021 Г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

A. ОСИГУРИТЕЛНА ДЕЙНОСТ	3
B. ФИНАНСОВА И ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ	3
I. ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ФОНДА	3
II. ИНВЕСТИРАНЕ НА СРЕДСТВАТА	4
III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АКТИВИТЕ	7
IV. ДОХОДНОСТ НА АКТИВИТЕ	7
V. ОСНОВНИ РИСКОВЕ ЗА ФОНДА	7
Г. ПЕРСПЕКТИВИ И ЦЕЛИ	8

A. ОСИГУРИТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Общият брой на пенсионерите с пожизнени пенсии към 31.12.2021 г. е **26**. От тях с пожизнена пенсия с период на гарантирано плащане са **3** лица, а с пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане са **23** лица.

Средният размер на изплащаните месечни пенсии за 2021 г. е **163.39** лв.

№ по ред	ПОКАЗАТЕЛ	Брой
1.	ПЕНСИОНЕРИ КЪМ 31.12.2021 Г.	26
1.1.	Пенсионери с пожизнена пенсия с период на гарантирано плащане	3
1.2.	Пенсионери с пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане	23
№ по ред	ПОКАЗАТЕЛ	лв.
1.	СРЕДЕН МЕСЕЧЕН РАЗМЕР НА ИЗПЛАЩАНИТЕ ПЕНСИИ	163.39

B. ФИНАНСОВА И ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ**I. ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ФОНДА**

Към 31.12.2021 г. постъпленията във фонда са в размер на 464 хил. лв. Прехвърлените средства от УПФ за изплащане на пожизнени пенсии са в размер на 455 хил. лв., прехвърлените средства от УПФ на починали осигурени лица без наследници са 9 хил. лв.

Изплатените средства за пенсии са 2 хил. лв.

НЕТНА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ НА ФОНДА

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ	ФИПП 2021
I	НЕТНИ АКТИВИ В НАЧАЛОТО НА ПЕРИОДА	0
II	УВЕЛИЧЕНИЯ	464
1	Прехвърлени средства от УПФ за извършване на разсрочени плащания / изплащане на пожизнени пенсии	455
2	Прехвърлени средства от УПФ на починали осигурени лица без наследници	9
3	Прехвърлени средства от УПФ за причисляване на пенсията по реда на чл. 169г, ал. 2 от КСО	0
4	Прехвърлени средства от ФРП на починали лица без наследници	0
5	Прехвърлени средства от ПОД за допълване на недостиг	0
6	Прехвърлени средства от ПОД за възстановяване на надплатени разходи за извършване на разсрочените плащания и плащанията на наследници / изплащане на пожизнени пенсии и суми на наследници на пенсионери	0
7	Положителен доход от инвестиране на средствата на фонда	0
8	Други увеличения	0
III	НАМАЛЕНИЯ	2
1	Средства за разсрочени плащания / Пенсии	2
2	Средства за изплащане на наследници на починали лица / починали пенсионери	0
3	Разходи за извършване на разсрочените плащания и на плащанията на наследници / за изплащане на пожизнени пенсии и суми на наследници на починали пенсионери	0
4	Прехвърлени средства към резерва за гарантиране на brutния размер на вносите по реда на чл. 192б, ал. 6, т. 1 от КСО	
5	Прехвърлени средства към резерва за гарантиране на brutния размер на вносите по реда на чл. 192б, ал. 8 от КСО	
6	Прехвърлени средства към резерва за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии по реда на чл. 192а, ал. 15, т. 1 от КСО	0
7	Прехвърлени средства към резерва за гарантиране изплащането на пожизнени пенсии по реда на чл. 192а, ал. 17 от КСО	0
8	Отрицателен доход от инвестиране на средствата на фонда	0
9	Начислена такса за пенсионноосигурителното дружество по чл. 201, ал. 1, т. 3 от КСО	0
10	Други намаления	0
IV	НЕТНИ АКТИВИ В КРАЯ НА ПЕРИОДА	462

II. ИНВЕСТИРАНЕ НА СРЕДСТВАТА

През 2021 г. основната тема, която определяше поведението на световните капиталови пазари беше развитието на глобалната пандемия от Covid-19. Преминаването на нови щамове от вируса както и лицензирането на ваксините на компаниите Pfizer, Moderna, Astra Zeneca, Johnson & Johnson, както и скоростта на ваксинирането определяше основните насоки в борбата с пандемията. През 2021 г. почти всички бизнеси бяха повлияни от пандемията в определена степен. Най силно пострадалите сектори бяха международният туризъм и свързаните с него авио-бизнес, ресторантьорство, хотелиерство, обслужващите сектори на услугите свързани с туризма, търговията в молове и културните центрове, масовите културни събития като концерти, фестивали, представления и др. подобни. Пандемията повлия значително на разширяване на бизнесите свързани с онлайн покупки, услуги, поръчки на храни, дрехи, други потребителски стоки по интернет, както и свързаните фирми за доставки на адрес и пощенски доставки.

Отново 2021 г. за финансовите пазари премина изцяло под знака на глобалната пандемия от Covid-19. В света имаше и други събития, които оказаха влияние на капиталовите пазари, ето и някои от тях:

✓ САЩ имат нов президент - Джо Байдън, който встъпи в длъжност на 20.01.2022 г. Продължаващото икономическо противопоставяне между САЩ и Китай, както и геополитическото противопоставяне на НАТО и Русия. Проблема в източна Украйна.

✓ Паричната политика на Федералния резерв и Европейската Централна Банка, предприетите извънредни действия и спасителни програми във връзка с пандемията от Covid-19. Очакваното повишаване на основната лихва в САЩ в края на годината.

✓ Анонсирането на Зелената сделка и Плана за икономическото възстановяване на Европа, който е отделен и конкретен за всяка страна членка на ЕС.

В България през 2021 г. се проведеха два пъти извънредни парламентарни избори. В края на Декември се сформира и редовно правителство с министър-председател Г-н Кирил Петков.

През 2021 г. Федералният резерв на САЩ не промени основния си лихвен процент като лихвата е в диапазона 0.00% - 0.25%. В края на годината се засилиха очакванията за повишаване на основната лихва с 1% през следващата 2022 г. Европейската Централна Банка не промени през цялата година лихвата при която търговските банки депозират средствата си при нея на -50 базисни пункта. Също така Европейската Централна Банка продължи програмата по изкупуването на държавен и корпоративен дълг и поддържане на висока ликвидност в банковата система.

В Европа индексите на капиталовите пазари отбелязаха ръст през 2021 г..

В Австрия основният индекс ATX-Austria е с ръст от 38.87%.

Във Великобритания водещият индекс FTSE 100 - UK приключи годината на нива от 7 384.54 пункта или ръст от 14.30%.

В Германия водещият индекс DAX - 30 приключи годината на нива от 15 884.86 пункта или с ръст от 15.79%.

Във Франция основният индекс CAC - 40 отчете ръст от 28.85% и завърши годината на ниво от 7 153.03 пункта.

В Белгия основният индекс BEL - 20 отчете ръст от 19.02% и завърши годината на ниво от 4 310.15 пункта.

В Холандия основният индекс AEX - 25 отчете ръст от 27.75% и завърши годината на ниво от 797.93 пункта.

Индексът Euro STOXX50, включващ петдесетте компании „сини чипове“ в Европа отчете ръст от 20.99% и завърши годината на ниво от 4 298.41 пункта.

Водещите индекси в САЩ отчетоха повишения, като S&P 500 завърши годината с ръст от 26.89% при ниво 4 766.18 пункта. В същия тренд се движеше и водещият DJIA, като достигна ниво от 36 338.30 пункта или увеличение от 18.73% спрямо предходната 2020 г. Технологичният индекс NASDAQ отчете ръст от 21.39%, достигайки 15 644.97 пункта.

В България индексите SOFIX, BGVX40 и BG TR 30 отчетоха ръст със съответно 42.04% , 41.72% и 36.82%. Повишение отчете и индексът BG REIT с ръст от 19.09%.

ИНДЕКСИ: БЪЛГАРИЯ, ЕВРОПА И САЩ

Индекс	31.12.2021	31.12.2020	Изменение (%)
SOFIX	635.68	447.53	42.04%
BGVX40	143.68	101.38	41.72%
BG REIT	163.96	137.69	19.09%
BG TR 30	682.96	499.17	36.82%
FTSE 100 - UK	7,384.54	6,460.52	14.30%
DAX - Germany	15,884.66	13,718.78	15.79%
CAC 40- France	7,153.63	5,561.41	28.65%
ATX-Austria	3,861.06	2,780.44	38.87%
AEX-Amsterdam	797.93	624.61	27.75%
Euro STOXX50-Pr	4,298.41	3,562.64	20.99%
BEL 20 - Belgium	4,310.15	3,621.28	19.02%
DJIA - USA	36,338.30	30,606.48	18.73%
SP 500 - USA	4,766.18	3,756.07	26.89%
NASDAQ - USA	15,644.97	12,888.28	21.39%

Общата пазарна капитализация на българския капиталов пазар в края на 2021 г. отбелязва ръст със 8.56% до 30.6 млрд. лв., спрямо предходната година. Броят на сделките на регулиран пазар за изминалата година е 86 863 и отбелязва ръст от 42% спрямо 2020 г. На 819 млн. лв. възлиза оборотът на БФБ, като това е със 106% повече на годишна база.

ПАЗАРНА КАПИТАЛИЗАЦИЯ (ЛВ.)

Основен пазар	Декември 2021	Декември 2020	Изменение (%)
Сегмент акции Premium	1,534,698,078	1,329,406,818	15.44%
Сегмент акции Standard	8,025,564,215	6,671,968,128	35.28%
Сегмент за дружества със специална инвестиционна цел	1,045,043,095	783,336,674	33.41%
Алтернативен пазар			
Сегмент акции	18,562,326,431.00	19,041,863,945.00	-2.52%
Сегмент за дружества със специална инвестиционна цел	335,022,944.00	528,111,054.00	-36.56%
Пазар за растеж beam	278,674,290.00	0.00	-
ОБЩО:	36,781,289,813	28,354,506,237	8.56%

През 2021 г. при инвестирането на средствата на Фондовете за извършване на плащания, управлявани от ПОАД „ЦКБ-Сила“, усилията ни бяха насочени към постигането на оптимално равнище на доходност от активите, при минимална степен на риск. При инвестирането и съобразно Инвестиционните политики на Фондовете се отчиташе повишената волатилност на международните капиталови пазари свързана с развитието на глобалната пандемия от Covid-19, паричната политика на Европейската Централна Банка и Федералния Резерв на САЩ, както и повишения геополитически риск, свързан с противопоставянето между НАТО и Русия. В търсенето на инвестиционни възможности се ръководехме от принципите, залегнали в Кодекса за социално осигуряване, а именно надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация. Поради малкия обем управлявани средства инвестициите бяха насочени към сделки с ДЦК, емитирани от Министерство на финансите или държави членки на Европейски съюз.

В края на 2021 г. дялът в ДЦК и дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавни членки, държави посочени в наредба на Комисията и централните им банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ е в размер на 31.38% от активите на фонда.

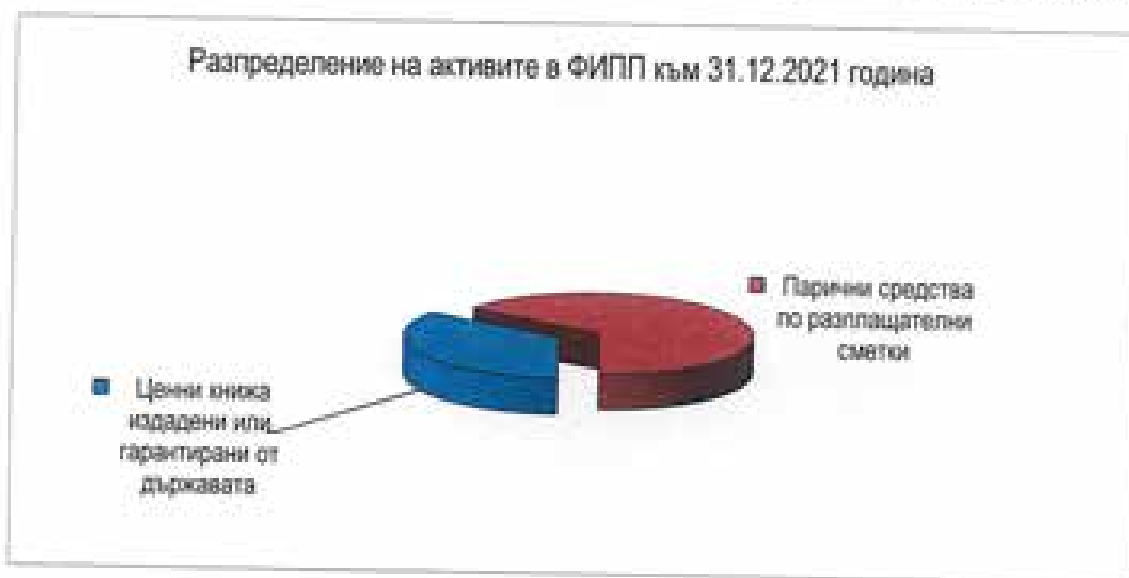
През годината не са правени инвестиции в банкови депозити.

ОТНОСИТЕЛЕН ДЯЛ НА АКТИВИТЕ (ХИЛ. ЛВ.) НА ФОНДА:

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА АКТИВА	ФИП	
		2021	
		Сума	%
1	ЦЕННИ КИЖА ИЗДАДЕНИ ИЛИ ГАРАНТИРАНИ ОТ ДЪРЖАВАТА	161	34.85
2	АКЦИИ	0	0.00
3	АКЦИИ И ДЯЛОВЕ НА КИС	0	0.00
4	КОРПОРАТИВНИ ОБЛИГАЦИИ	0	0.00
5	БАНКОВИ ДЕПОЗИТИ	0	0.00
6	ИНВЕСТИЦИИ В ЧУЖДИНА	0	0.00
6.1	ЦК издадени или гарантирани от държави членки, централните им банки, държави посочени в наредба на КФН, от ЕЦБ и/или ЕИБ	0	0.00
6.2	Акции	0	0.00
6.3	Акции и дялове на КИС	0	0.00
6.4	Корпоративни облигации	0	0.00
7	ВЗЕМАНЯ	0	0.00
8	ПАРИЧНИ СРЕДСТВА ПО РАЗПЛАЩАТЕЛНИ СМЕТКИ	301	65.15
	Общо	462	100.00

III. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА АКТИВИТЕ

През отчетния период при инвестирането на средствата и управлението на портфейла на Фонда продължихме стриктно да спазваме нормативните изисквания на Кодекса за социално осигуряване.

IV. Доходност на активите

Поради сравнително краткия период на управление на фонда от създаването му до края на отчетния период, доходността не се оповестява.

V. ОСНОВНИ РИСКОВЕ ЗА ФОНДА

Основните финансови рискове в дейността през 2021 г. бяха рисковете свързани с финансовите инструменти, в които инвестираме активите на Фонда. Всички те в бяха повлияни от избухналата световна пандемия от COVID-19. Като такива могат да бъдат посочени:

- пазарен риск- представлява рискът от повишаване или намаляване на тяхната пазарна стойност в следствие на бъдещи промени в пазарните условия. Притежаваните от Фонда финансови инструменти се управляват, отчитайки променящите се пазарни условия. Експозициите към пазарен риск се управляват в съответствие с утвърдените лимити, съобразени с изискванията на пенсионното законодателство.

- валутен риск- риск при сключването на сделки в чуждестранна валута. Валутният риск се измерва чрез количествено определяне на нетната експозиция към всяка валута различна от Лев и Евро като процент от нетните активи на Фонда.

- лихвен риск- дейностите по управление на риска имат за цел оптимизирането на нетния доход от лихви при дадени пазарни лихвени равнища в съответствие с бизнес стратегиите. Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гледна точка на чувствителността на Фонда спрямо промени в лихвените равнища.

- ценови риск- основният ценови риск, на който е изложен Фондът е свързан с инвестициите в капиталови ценни книжа.

- кредитен риск- При управление на кредитния риск ПОАД наблюдава риска от неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти. При наблюдението на рисковите експозиции се отчитат колебанията в справедливата стойност на финансовите инструменти.

Г. ПЕРСПЕКТИВИ И ЦЕЛИ

Основна цел пред ръководството на ПОАД „ЦКБ – СИЛА“ АД през 2022 г. ще бъде осигуряването на адекватно обслужване на лицата, имащи право на допълнителна пожизнена пенсия от УПФ, с цел вземането на информирано решение относно техните права. Усилията ни при инвестиране на средствата на Фонда ще бъдат насочени към адекватно управление в зависимост от прогнозите за динамичен финансов пазар не само в България, а в световен аспект, с оглед запазване размерите на разсрочените плащания на лицата и постигането на положителна доходност при ниско ниво на риска.

ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ДИРЕКТОРИ НА ПОАД „ЦКБ – СИЛА“ АД:

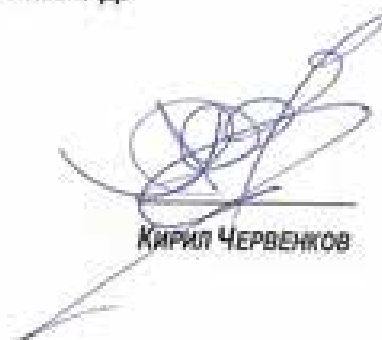

САВА СТОЙНОВ

ГЕОРГИ ТОДОРОВ

КИРИЛ ЧЕРВЕНКОВ

**ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР И
ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
31 ДЕКЕМВРИ 2021**

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

До акционерите на ПОАД „ЦКБ-Сила“ АД

ДОКЛАД ОТНОСНО ОДИТА НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на Фонд за изплащане на пожизнени пенсии „ЦКБ – Сила“ („Фондът“), съдържащ отчета за нетните активи на разположение на пенсионерите, актюерската настояща стойност и излишък или дефицит по плана към 31 декември 2021 година, отчета за промените в нетните активи на разположение на пенсионерите и отчета за паричните потоци за периода от 24 септември 2021 година (дата на учредяване) до 31 декември 2021 година, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи оповестяване на съществените счетоводни политики и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложенят финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Фонда към 31 декември 2021 и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за периода от 24 септември 2021 година до 31 декември 2021 година, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Фонда и управляващото го дружество ПОАД „ЦКБ-Сила“ АД („Дружеството“) в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период.

Ние решихме, че няма ключови одиторски въпроси, които да бъдат комуникирани в нашия доклад.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Управителният съвет на Дружеството („Ръководството“) носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степеня, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване.

В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството на Дружеството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Фонда или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Надзорният съвет и Одитният комитет на Дружеството („Лицата, натоварени с общо управление“), носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Фонда.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одиторите в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Фонда.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Фонда да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Фондът да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и свързаните с това предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажмента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13.06.2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

ДОКЛАД ВЪВ ВРЪЗКА С ДРУГИ ЗАКОНОВИ И РЕГУЛАТОРНИ ИЗИСКВАНИЯ

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно “Указания относно нови разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора” на професионалната организация на регистрираните одитори в България – Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- Делойт Одит ООД и Кроу България Одит ЕООД са назначени за задължителни одитори на финансовия отчет за периода от 24 септември 2021 година до 31 декември 2021 година на Фонда от Общото събрание на акционерите на ПОАД „ЦКБ-Сила“ АД, проведено на 17 декември 2021 година, за период от една година.
- Одитът на финансовия отчет за периода от 24 септември 2021 година до 31 декември 2021 година на Фонда представлява първи пълен непрекъснат ангажмент за задължителен одит на това предприятие, извършен от Делойт Одит ООД и Кроу България Одит ЕООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на Одитния комитет на Дружеството на 31 март 2021 година, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Фонда и управляващото го Дружество.

- За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, освен одита, Делойт Одит ООД и Кроу България Одит ЕООД са предоставили следните услуги на Дружеството и управляваните от него фондове, които не са посочени в доклада за дейността или финансовия отчет на Дружеството:
  - Договорени процедури върху годишните финансови отчети за надзорни цели, изготвени съгласно Наредба 63 на Комисията за финансов надзор, на Дружеството и Фондовете за годината/периодите, приключващи на 31 декември 2021, съгласно МСССУ 4400 „Ангажменти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“ (преработен) и в съответствие с Насоки, утвърдени от ИДЕС, за изготвяне на доклад за фактически констатации от регистрираните одитори на пенсионноосигурителното Дружество и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване и фондовете за извършване на плащания във връзка съответно с чл. 187, ал. 3, т.2 на Кодекса за социално осигуряване (КСО);
  - Договорени процедури върху съответствието на системата за управление с изискванията на КСО и актовете по прилагането му съгласно МСССУ 4400 „Ангажменти за извършване на договорени процедури относно финансова информация“ и в съответствие с Насоки, утвърдени от ИДЕС, за изготвяне на доклад за фактически констатации от регистрираните одитори на пенсионноосигурителното Дружество и на управляваните от него фондове за допълнително пенсионно осигуряване и фондовете за извършване на плащания във връзка с чл. 187, ал. 3, т.3 на Кодекса за социално осигуряване.

За Делойт Одит ООД

Делойт Одит ООД

Росица Ботева
Управител
Регистриран одитор, отговорен за одита

За Кроу България Одит ЕООД

Горги Каполянов
Управител

Горги Каполянов
Регистриран одитор, отговорен за одита

бул. Ал. Стамболийски 103
1303 София, България

ул. 6-ти Септември 55
1142 София, България

31 март 2021

Отчет за нетните активи на разположение на пенсионерите,
актюерската настояща стойност и излишък/дефицит по плана.
към 31 декември

	Пояснение	2021 '000 лв.
Активи		
Финансови активи, отчитани по амортизируема стойност	5	161
Парични средства и парични еквиваленти	6	301
Общо активи		<u>462</u>
Актюерска настояща стойност на задълженията		449
Излишък на наличните нетни активи на разположение на пенсионерите над актюерската настояща стойност		13
Нетни активи на разположение за плащания	7	<u>462</u>

Финансовият отчет на страници от 1 до 27 е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПООД "ЦКБ-Сила" АД и е подписан на 22 март 2022 г.

Съставил:

/Димитър Моллов/

Изпълнителен директор:

/Сава Стойнов/

Дата: 22.03.2022 г.

Изпълнителен директор:

/Кирил Червенков/

За Делойт Одит ООД
Одиторско дружество

За Кроу България Одит ЕООД
Одиторско дружество

Росица Ботева
Управител

Регистриран одитор, отговорен за одита

Гюля Рахман
Управител

Георги Калоянов
Регистриран одитор, отговорен за одита

Дата: 31.03 2022 г.

Дата: 31.03 2022 г.

Отчет за промените в нетните активи на разположение на пенсионерите за периода от 24 септември до 31 декември

	Пояснение	2021 '000 лв.
Прехвърлени средства от УПФ за изплащане на пожизнени пенсии	7	455
Прехвърлени средства от УПФ на починали осигурени лица без наследници	7	9
Увеличения, свързани с прехвърлени средства от УПФ		<u>464</u>
Изплатени пенсии	7	(2)
Намаления, свързани с пенсии		<u>(2)</u>
Изменение в нетните активи на разположение на пенсионерите		<u>462</u>
Нетни активи на разположение на пенсионерите за периода от 24 септември до 31 декември	7	-
Нетни активи на разположение на пенсионерите за периода от 24 септември до 31 декември	7	462

Финансовият отчет на страници от 1 до 27 е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПОАД "ЦКБ-Сила" АД и е подписан на 22 март 2022 г.

Съставил:

 /Димитър Моллов/

Изпълнителен директор:

 /Сава Стоянов/

Дата: 22.03.2022 г.

Изпълнителен директор:

 /Кирил Червенков/

За Делойт Одит ООД
 Одиторско дружество

За Кроу България Одит ЕООД
 Одиторско дружество

Росица Ботева
 Управител

Регистриран одитор, отговорен за одита

 Гюля Рахман
 Управител

Дата: 31.03.2022 г.

 Георги Калоянов
 Регистриран одитор, отговорен за одита
 Дата: 31.03.2022 г.

Отчет за паричните потоци за периода от 24 септември до 31 декември

	Пояснение	2021 '000 лв.
Оперативна дейност		
Постъпления, свързани с пенсионери		455
Плащания, свързани с пенсионери		(2)
Постъпления от УПФ на починали лица без наследници		9
Придобиване на финансови активи		(181)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		301
Нетно увеличение на парични средства и парични еквиваленти		
Парични средства и парични еквиваленти за периода от 24 септември до 31 декември		301
Парични средства и парични еквиваленти за периода от 24 септември до 31 декември	6	-
Парични средства и парични еквиваленти за периода от 24 септември до 31 декември	6	301

Финансовият отчет на страници от 1 до 27 е одобрен за издаване от Управителния съвет на ПООД "ЦКБ-Сила" АД и е подписан на 22 март 2022 г.

Съставил:

 /Димитър Моллов/

Изпълнителен директор:

 /Ива Стоянова /

Дата: 22.03.2022 г.

Изпълнителен директор:

 /Кирил Червенков /

За Делойт Одит ООД
 Одиторско дружество

За Кроу България Одит ЕООД
 Одиторско дружество

Росица Ботева
 Управител

Регистриран одитор, отговорен за одита

 Гюлян Рахман
 Управител

 Георги Калоянов
 Регистриран одитор, отговорен за одита

Дата: 31.03.2022 г.

Дата: 31.03.2022 г.

Поясненията на страници от 4 до 27 представляват неразделна част от финансовия отчет.

Пояснения към финансовия отчет

1. Обща информация

Фонд за изплащане на пожизнени пенсии „ЦКБ – Сила“ (ФИПП „ЦКБ-СИЛА“, Фондът), вписан в Регистър Булстат, воден от Агенцията по вписванията, с Булстат:177523982, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Цариградско шосе“ №87.

Фондът е обособено имущество, което се управлява от Пенсионноосигурително акционерно дружество „ЦКБ-СИЛА“ АД (ПОАД „ЦКБ – Сила“ АД, Дружеството) с ЕИК 825240908 и адрес на управление гр. София, бул. Цариградско шосе № 87. Фондът се представлява при взаимоотношенията си с трети лица заедно от г-н Сава Стойнов и г-н Георги Тодоров или от г-н Сава Стойнов и г-н Кирил Червенков – Изпълнителни директори на ПОАД „ЦКБ – Сила“ АД.

Управителният съвет на ПОАД „ЦКБ – Сила“ АД е в състав:

Кирил Николов Червенков
Георги Тодоров Тодоров
Александър Богомилов Величков
Сава Маринов Стойнов

Надзорният съвет на ПОАД „ЦКБ – Сила“ АД е в състав:

„ЦКБ ГРУП“ ЕАД
Александър Димитров Керезов
Николай Димитров Борисов

Фондът е създаден с Решение на Управителния съвет на ПОАД „ЦКБ-СИЛА“, отразено в Протокол №257 от 17.09.2021 г. и е вписан в регистър на КФН с Решение №693 – ФИПП от 23.09.2021г.

Фондът е създаден за неопределен срок.

Фондът не отговаря с активите си за задълженията и за загубите на Дружеството, което го управлява и представлява.

Фондът няма служители.

Основната дейност на Фонда се извършва съгласно Кодекса за социално осигуряване в България (КСО), който регламентира държавното и допълнителното пенсионно осигуряване в страната и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Пенсионни договори

При възникване на право на лична допълнителна пожизнена пенсия за старост, Дружеството изплаща от ФИПП „ЦКБ-СИЛА“ допълнителна пожизнена пенсия за старост срещу прехвърляне във Фонда на натрупаните средства по индивидуалната партида на осигуреното лице в Универсален пенсионен фонд „ЦКБ-СИЛА“ или на допълнения размер на средствата следните видове пенсии:

- допълнителна пожизнена пенсия за старост без допълнителни условия;
- допълнителна пожизнена пенсия за старост с гарантиран период на изплащане, който може да бъде от 2 до 10 години в зависимост от избора на лицето;
- допълнителна пожизнена пенсия за старост, включваща разсрочено изплащане на средствата до навършване на избраната от пенсионера възраст, като срокът и размерът на разсроченото плащане и размерът на пожизнената пенсия се определят в зависимост от избора на осигуреното лице при спазване на изискванията на КСО.

Отпускането на допълнителна пожизнена пенсия за старост става на основание писмено заявление по образец, подадено до Дружеството лично от осигуреното лице или от упълномощено от него лице, към което се прилагат съответни документи. В случай че са приложени необходимите документи и са изпълнени законовите изисквания за отпускане на допълнителна пожизнена пенсия, ПОАД „ЦКБ-СИЛА“ АД сключва с лицето пенсионен договор.

В договора, наред с другите задължителни реквизити, се посочват реда, начина и срока за изплащане на пенсията.

Размерът на допълнителната пожизнена пенсия за старост се определя чрез актюерски изчисления въз основа на:

1. натрупаните средства по индивидуалната партида на осигуреното лице след допълването ѝ при необходимост до размера на преведените брутни вноски за лицето през периода му на осигуряване;
2. таблицата за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот, публикувана от НСИ;
3. технически лихвен процент, който се определя и изменя от УС на Дружеството и се одобрява от КФН.

2. Основа за изготвяне на финансовите отчети

2.1. Приложими стандарти

Финансовият отчет на Фонда е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

При изготвянето на финансовия отчет на Фонда е приложен специалният стандарт МСС 26 „Счетоводство и отчетяване на планове за пенсионно осигуряване“ (МСС 26), съдържащ специфичните изисквания относно финансовите отчети на пенсионните фондове. Всички останали стандарти се прилагат при изготвянето на финансовия отчет на пенсионния фонд в степента, в която не са заменени от изискванията на МСС 26.

2.2. База за изготвяне

Финансовият отчет е изготвен на базата на историческата цена, с изключение на финансовите активи, отчетени по справедлива стойност в печалбата или загубата и инвестиционните имоти, които са представени по справедлива стойност.

Финансовият отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Фонда да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Фонда Ръководството очаква, че Фондът има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

2.3. Сравнителни данни

Фондът не представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година, тъй като е учреден през 2021 г.

2.4. Функционална валута и валута на представяне

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Фонда. Всички суми са представени в хиляди лева (’000 лв.), освен ако не е посочено друго.

2.5. Използване на оценки и допускания

Изготвянето на финансовия отчет в съответствие с МСФО изисква ръководството да прави оценки, предвиждания и допускания, които влияят на прилагането на политиките и на отчетените суми на активи и пасиви, приходи и разходи. Реалният резултат може да бъде различен от тези очаквания.

Очакванията и основните допускания се преразглеждат във всеки отчетен период. Повторното преразглеждане на счетоводните оценки се признава в периода, в който оценката е преразглеждана, когато преразглеждането се отнася само до този период, или в периода на преразглеждането и бъдещи периоди, ако преразглеждането оказва влияние на сегашния и на бъдещите периоди.

Информация за значителни позиции, които са засегнати от оценки на несигурността и критични допускания при прилагане на счетоводните политики, които имат най-значителен ефект върху сумите признати във финансовия отчет, се съдържа в приложенията по оценка на финансови инструменти.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Първоначално прилагане на нови стандарти и изменения към съществуващи стандарти, влезли в сила през текущия отчетен период:

Следните изменения на съществуващи стандарти, издадени от Съвета за Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС, са влезли в сила за текущия отчетен период

- **Изменение на МСФО 9 Финансови инструменти, МСС 39 Финансови инструменти: Признаване и оценяване, МСФО 7 Финансови инструменти: Оповестяване, МСФО 4 Застрахователни договори и МСФО 16 Лизинг – Реформа на референтните лихвени проценти** – приети от ЕС на 13 януари 2010 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021);
- **Изменение на МСФО 16 Лизинг – Отстъпки от наем, свързани с Covid-19 след 30 юни 2021** (прието от ЕС на 30 август 2021 за финансови години, започващи на или след 1 януари 2021);
- **Изменение на МСФО 4 Застрахователни договори „Удължаване на временното освобождаване от прилагане на МСФО 9“**, прието от ЕС на 16 декември 2020 (датата на изтичане на временното освобождаване от МСФО 9 беше удължена от 1 януари 2021 до годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);

3.3. Стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила

Към датата на одобряване на настоящия финансов отчет следните нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС и приети от ЕС, все още не са влезли в сила:

- **Изменение на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения** – Постъпления преди предвижданата употреба, прието от ЕС на 28 юни 2021 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022);
- **Изменение на МСС 37 Провизии, условни пасиви и условни активи** – Обременяващи договори – Разходи за изпълнение на договор, прието от ЕС на 28 юни 2021 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022);

- **Изменение на МСФО 3 Бизнес комбинации –** Референция към Концептуалната рамка с изменения на МСФО 3, прието от ЕС на 28 юни 2021 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022);
- **МСФО 17 Застрахователни договори-** включително изменения на МСФО 17, приети от ЕС на 19 ноември 2021 (в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2023);
- **Изменения на различни стандарти, дължащи се на „Подобрения на МСФО (цикъл 2018 -2020)“,** произтичащи от годишния проект за подобряване на МСФО (МСФО 1, МСФО 9, МСФО 16 и МСС 41), основно с цел премахване на несъответствията и изясняване на формулировката (Измененията на МСФО 1, МСФО 9 и МСС 41 влизат в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2022. Изменението на МСФО 16 е само с илюстративен характер и затова не е посочена дата на влизане в сила).

Фондът е избрал да не приема тези нови стандарти и измененията на съществуващите стандарти преди датата на влизането им в сила. Фондът очаква приемането на тези нови стандарти и измененията на съществуващи стандарти да не окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Фонда в периода на първоначалното им прилагане.

3.3. Нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от СМСС, които все още не са приети от ЕС

Понастоящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от СМСС, с изключение на следните нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия финансов отчет (датите на влизане в сила, посочени по-долу са за пълните МСФО):

- **МСФО 14 Разчети за регулаторни отсрочени сметки** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016) – ЕС е взел решение да не започва процеса по приемане на този междинен стандарт и да изчака окончателния стандарт;
- **Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети:** Класификация за задълженията като текущи и нетекущи (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);
- **Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети:** Оповестяване на счетоводната политика (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);
- **Изменение на МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки:** Дефиниция за счетоводни приблизителни оценки (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);
- **Изменение на МСС 12 Данъци върху дохода - Отсрочен данък, свързан с активи и пасиви,** произтичащи от еднократна сделка (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023);
- **Изменение на МСФО 10 Консолидирани финансови отчети и МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие и последващи изменения** (датата на влизане в сила е отложена за неопределен период до приключване на проекта за оценка на метода на собствения капитал);
- **Изменение на МСФО 17 Застрахователни договори –** Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 - Сравнителна информация (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023).

Фондът очаква приемането на тези нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения да не окаже съществен ефект върху финансовия отчет на Фонда в периода на първоначалното им прилагане.

Отчитането на хеджирането, отнасящо се до портфейли от финансови активи и пасиви, чиито принципи не са приети от ЕС, е все още нерегулирано.

Според преценката на Фонда прилагането на отчитане на хеджирането за портфейли от финансови активи и пасиви съгласно МСС 39: Финансови инструменти: Признаване и оценяване, няма да окаже съществен ефект върху финансовия отчет, ако се приложи към отчетната дата.

4. Съществени счетоводни политики

4.1 Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Фонда по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

4.2 Отчитане по сегменти

Фондът развива дейност само в един икономически сектор поради правните ограничения и целта, за която е създаден. Поради тези причини няма да бъде показана информация за различни сегменти.

4.3 Приходи

Основните приходи на Фонда са от инвестиции, включващи преценка на ценни книжа и инвестиционни имоти, реализирани печалби или загуби от сделки с ценни книжа и инвестиционни имоти, лихви от банкови влогове, депозити и лихвоносни ценни книжа, получени дивиденди.

Приходите от дивиденди се признават в печалбата или загубата в момента на възникване на правото за получаване на дивиденда.

Приходите от лихви се начисляват текущо пропорционално на времевата база и чрез прилагане на метода на ефективната лихва за всички лихвоносни финансови активи.

Разликите от промените в оценката на финансовите инструменти спрямо пазарната им цена, се отчитат като текущ приход или разход от преоценки на финансови активи, отчетени по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Разликата между отчетната стойност и продажната цена на финансовите инструменти, отчетени по справедлива стойност в печалбата или загубата, при сделки с тях, се признават като текущи приходи или разходи от операции с инвестиции.

4.4 Разходи

Разходи се признават в отчета за промените в размера на нетните активи на разположение на пенсионерите към датата на тяхното възникване.

4.5 Финансови инструменти

4.5.1 Финансови активи

Притежаваните от Фонда финансови активи включват следните категории: портфейл от финансови активи, който отговаря на дефиницията за държан за търгуване, не се държи нито за събиране на договорни парични потоци, нито за събиране на договорни парични потоци и продажба на финансови активи и кредити и вземания (включващи и паричните средства и паричните еквиваленти).

В съответствие с МСС 28 инвестициите на пенсионния фонд се отчитат по справедлива стойност. В случай на търгуеми ценни книжа, справедливата стойност е пазарната стойност. Ако дългови финансови инструменти, които имат фиксирана цена на изплащане на падежа, и които са придобити с цел покриване на задълженията по пенсионните планове или на конкретни части от тях, могат да се отчитат на база окончателната им цена на изплащане. В случай, че пенсионния фонд има инвестиции, за които не е възможна оценка по справедлива стойност, се оповестява причината, поради която справедливата стойност не се използва.

Класификация

Класификацията е в зависимост от същността и целите на финансовите активи към датата на първоначалното им признаване в отчета за нетните активи на разположение на пенсионерите и включва следните категории:

Кредити и вземания, отчетени по амортизирана стойност

Кредитите и вземанията, притежавани от Фонда, са недеривативни финансови активи с фиксирани или определяеми плащания, които не се котират на активен пазар.

Финансови активи, отчетени по справедлива стойност през печалба или загуба

Средствата на Фонда се инвестират при спазване принципите за постигане на максимална доходност, ликвидност и диверсификация на финансовите активи съгласно изискванията на пенсионното законодателство и вътрешните правила за дейност на пенсионноосигурителното дружество. Те включват инвестиции в държавни ценни книжа, корпоративни ценни книжа, акции и други. Тези инвестиционни цели определят класификацията на финансовите активи във Фонда като финансови активи, които са управлявани и чиито резултати се оценяват на база справедлива стойност, не се държат нито за събиране на договорни парични потоци, нито за събиране на договорни парични потоци и продажба на финансови активи. При управлението на Фонда, Дружеството се ръководи от информацията относно справедливата стойност на финансовите активи и използва тази информация, за да оцени резултатите на финансовите активи и да взема инвестиционни решения.

Финансови активи, отчетени по амортизирана стойност

Фондът може да отчита по амортизирана стойност държавни ценни книжа по чл. 176, ал. 1 т. 1 от КСО, придобити с цел да бъдат държани, за да се съберат договорните парични потоци, при условие че съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Признаване и оценяване

Финансови активи, отчетени по справедлива стойност през печалба или загуба

Фондът признава финансовите инструменти, отчетени по справедлива стойност през печалба или загуба на датата на уреждане. От този момент Фондът отчита всички приходи и разходи, свързани с промяна на справедливата им стойност в отчета за промените в нетните активи на разположение на пенсионерите.

Финансовите инструменти, отчетени по справедлива стойност през печалба или загуба се отчитат по справедлива стойност при първоначално признаване, за която се приема цената им на придобиване без разходите по осъществяване на сделката. Разходите пряко свързани със сделката се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на пенсионерите при възникването им. Последващата оценка на тези инструменти е по справедлива стойност.

Кредити и вземания, отчетени по амортизирана стойност

Кредити и вземания се признават по справедлива стойност при първоначално признаване, за която се приема цената им на придобиване, към която се прибавят или съответно приспадат разходите пряко свързани с осъществяване на сделката.

След първоначалното им признаване, кредитите и вземанията се оценяват по амортизирана стойност, с използването на метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП), намалена с провизията за обезценка. Амортизираната стойност се изчислява, като се вземат под внимание всякакви дисконти или премии при придобиването и такси, или разходи, които са неразделна част от ЕЛП.

Амортизацията по ЕЛП се включва във финансовите приходи в отчета за промените в нетните активи на разположение на пенсионерите. Загубите, възникващи от обезценка, се признават в отчета за промените в нетните активи като самостоятелен показател – разходи за обезценка. В края на всеки отчетен период Фондът признава коректив за загуби за очаквани кредитни загуби от вземанията и парични средства и парични еквиваленти. В края на всеки отчетен период Фондът актуализира оценката на изменението в кредитния риск на съответния финансов инструмент. Фондът оценява загубата от обезценка за финансовия инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, ако кредитният риск на финансовия инструмент се е увеличил значително от първоначалното признаване. Ако кредитният риск на финансовия инструмент не е значително увеличен от първоначалното признаване, Фондът оценява загубата от обезценка за дадения финансов инструмент на стойност, която е равна на очакваните кредитни загуби за 12 месеца

При оценката за определяне на значително увеличение на кредитния риск Фондът отчита промяната в риска от настъпване на неизпълнение през очаквания срок на финансовия инструмент, а не промяната в размера на очакваните кредитни загуби. За да направи тази оценка, Фондът сравнява риска от настъпване на неизпълнение по финансовия инструмент към отчетната дата и към датата на първоначалното признаване и взема предвид разумната и аргументирана информация, достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, която удостоверява значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване. Фондът разглежда както количествена, така и качествена информация, която е разумна и подкрепяща, включително исторически опит и информация за бъдещо развитие. Следната информация се взема предвид при оценката дали кредитният риск се е увеличил значително след първоначалното признаване:

- съществуващо или очаквано значително влошаване на външния (ако е наличен) или вътрешния кредитен рейтинг на финансовия инструмент;

- значимо влошаване на външните пазарни индикатори за кредитен риск за дадения финансов инструмент,
- например значително увеличение на кредитния спред, цените на суап за кредитно неизпълнение за длъжника или продължителността на времето или степента, до която справедливата стойност на финансов актив е по-ниска от амортизираната му стойност,
- съществуващи или прогнозни неблагоприятни промени в бизнес, финансови или икономически условия, които се очаква да причинят значително намаляване на способността на длъжника да изпълнява задълженията си;
- съществуващо или очаквано значително влошаване на оперативните резултати на длъжника;
- значителни увеличения на кредитния риск по отношение на други финансови инструменти на същия длъжник;
- актуална или очаквана значителна неблагоприятна промяна в регулаторната, икономическата или технологичната среда на длъжника, което води до значително намаляване на способността на длъжника да изпълнява задълженията си по дълга.

Независимо от резултата от горната оценка, Фондът приема, че кредитният риск по даден финансов актив се е увеличил значително от първоначалното признаване, когато договорните плащания са просрочени с повече от 30 дни, освен ако Фондът не разполага с разумна и подкрепяща информация, която да показва друго.

Фондът редовно следи за ефективността на използваните критерии при определянето дали има значително увеличение на кредитния риск и ги преразглежда, за да подsigури, че критериите са в състояние да идентифицират значително увеличение на кредитния риск преди сумата да стане просрочена.

Фондът счита следните обстоятелства за настъпване на неизпълнение за целите на управление на вътрешния кредитен риск:

- нарушение на финансовите условия от страна на длъжника; или
- информацията, разработена вътрешно или получена от външни източници, показва, че е малко вероятно длъжникът да плати на кредиторите, включително на Фонда, изцяло (без да се отчитат обезпеченията, държани от Фонда).

Независимо от горния анализ, Фондът счита, че е настъпило неизпълнение, когато даден финансов актив е с над 90 дни просрочие, освен ако Фондът има разумна и подкрепяща информация, за да докаже, че по-голямо просрочие е по-подходящ критерий за неизпълнение.

Финансов актив е с кредитна обезценка, когато едно или повече събития оказват негативно въздействие върху оценката на бъдещите парични потоци от този финансов актив. Доказателство, че даден финансов актив е с кредитна обезценка, включва наблюдаеми данни за следните събития:

- а) значителни финансови затруднения на емитента или длъжника;
- б) нарушение на договора, като неизпълнение или събитие на просрочие;
- в) кредиторът(ите) на длъжника, по икономически или договорни причини, свързани с финансовите затруднения на длъжника, предоставя на длъжника отстъпка (и), която кредиторът(ите) не би предоставил в противен случай;
- г) става вероятно длъжникът да влезе в несъстоятелност или друга финансова реорганизация; или
- д) изчезването на активен пазар за този финансов актив поради финансови затруднения.

Измерването на очакваните кредитни загуби е функция от вероятността за неизпълнение, загубата при неизпълнение (т.е. размера на загубата при неизпълнение) и експозицията при неизпълнение. Оценката на вероятността за неизпълнение и загубата при неизпълнение се

базира на исторически данни, коригирани с информация за бъдещето развитие, както е описано по-горе. Експозицията при неизпълнение за финансовите активи, се състои от брутната балансова стойност на активите към датата на отчетния период.

За финансовите активи очакваната кредитна загуба се оценява като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Фонда в съответствие с договора и всички парични потоци, които Фондът очаква да получи, дисконтирани с оригиналния ефективен лихвен процент. Фондът признава печалба или загуба от обезценка в отчета за промените в нетните активи за всички финансови инструменти със съответстваща корекция на тяхната балансова стойност в отчета за нетните активи на разположение на пенсионерите.

Отписване

Фондът отписва финансов актив, когато договорните права към паричните потоци от финансовия актив изтекат, или когато прехвърли правата за получаване на договорните парични потоци от финансовия актив в транзакция, в която се прехвърлят всички съществени рискове и печалби от притежаването на финансовия актив. Всяко участие в прехвърлени финансови активи, което е създадено или запазено от Фонда, се признава като отделен актив или пасив.

Фондът извършва транзакция, при която прехвърля активи, признати в отчета за нетните активи на разположение на пенсионерите, но запазва част или всички съществени рискове и печалби от прехвърлените активи или част от тях. Ако са запазени част или всички съществени рискове и печалби, то прехвърлените активи не се отписват от отчета за нетните активи на разположение на пенсионерите. Прехвърляне на активи със запазване на част или всички съществени рискове и печалби са например сделки със заемане на ценни книжа или с ангажимент за обратно изкупуване.

При транзакции, при които Фондът нито запазва, нито прехвърля всички съществени рискове и печалби от притежаването на един финансов актив, той отписва актива, ако не запазва контрол над него. Правата и задълженията, запазени при прехвърлянето, се признават отделно съответно като активи и пасиви. При сделки, при които се запазва контрол над актива, Фондът продължава да признава актива до степента на участие, в зависимост от това доколко е изложено на промени в стойността на прехвърления актив.

Фондът отписва определени инвестиционни ценни книжа, когато бъдат определени като несъбираеми - например, когато има информация, показваща, че длъжникът е в тежко финансово затруднение и няма реалистична перспектива за възстановяване, напр. когато длъжникът е бил ликвидирал или е влязъл в производство по несъстоятелност. Отписаните финансови активи все още могат да бъдат обект на дейности по принудително изпълнение съгласно процедурите за възстановяване на Фонда, като се вземат предвид правните консултации, когато е уместно. Всички възстановени суми се отчитат в печалбата или загубата.

4.5.2 Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват задължения към Дружеството, управляващо Фонда и задължения, свързани с инвестиции.

Фондът признава финансовите пасиви на датата на възникване по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо по амортизирана стойност. Фондът отписва финансов пасив, когато неговите договорни задължения са изпълнени, отменени или изтекат.

4.5.3 Принципи за оценка по справедлива стойност

Справедлива стойност е цена при нормална сделка за продажба на актив или за прехвърляне на пасив, която би се случила между пазарни участници към датата на оценка. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които Фондът задължително има достъп.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя всеки ден на база пазарни котировки на цената им към края на предходния работен ден на активен пазар за този инструмент, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. Пазарът се счита за активен, ако борсовите цени са регулярни и лесно достъпни и представляват актуални и редовно осъществявани преки пазарни сделки.

Ако пазарът за даден финансов инструмент не е активен, Фондът установява справедливата стойност, използвайки ценообразуващи модели или техники на дисконтиране на паричните потоци. Избраната техника за оценка използва максимално пазарните данни, разчита възможно най-малко на специфични за Фонда оценки, включва всички фактори, които участниците в пазара биха взели предвид при определянето на цена, и е съвместима с приетите икономически методологии за ценообразуване на финансови инструменти. Данните за техниките за оценка удачно представят пазарните очаквания и измервания за факторите на риск и доходност, присъщи на финансовия инструмент.

4.5.4 Печалби и загуби от последваща оценка

Всички печалби и загуби, възникнали в резултат на промени в справедливата стойност на финансови инструменти отчетени по справедлива стойност през печалба или загуба, се признават в отчета за промените в нетните активи на разположение на пенсионерите на ежедневна база.

Основните използвани методи за преоценка са посочени по-долу, в зависимост от типа на инструмента:

Акции и права, приети за търговия на регулиран пазар

Последваща оценка на акции, търгувани на регулиран пазар в държава членка, съответно на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, които са включени в основен индекс на съответния пазар, се извършва по:

- цена на затваряне на този пазар за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация на финансови инструменти;
- последна цена "купува" за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация на финансови инструменти, ако не може да се определи цена по предходната разпоредба.

Последваща оценка на акции, търгувани на регулиран пазар в държава членка, съответно на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, извън посочените в предходната разпоредба, се извършва по по-ниската цена от:

- обявената на този пазар цена на затваряне за предходния работен ден, в случай че се осигурява непрекъсната ценова информация, от която са видни извършени сделки с достатъчна честота и обем за последните три последователни месеца преди текущия месец;
- последна цена "купува" за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация, в случай че се осигурява непрекъсната

ценова информация, от която са видни извършени сделки с достатъчна честота и обем за последните три последователни месеца преди текущия месец.

При невъзможност да се приложи начинът за оценка по предходните две разпоредби, последващата оценка на акции се извършва по един от следните методи и модели:

1. метод на пазарните множители на дружества аналози чрез използване на модела на пазарните множители на дружество аналог;
2. метод на нетната балансова стойност на активите чрез използване на модела на нетната балансова стойност на активите;
3. метод на дисконтираните парични потоци чрез използване на:
  - а) модела на дисконтираните парични потоци на собствения капитал;
  - б) модела на дисконтираните парични потоци на дружеството, или
  - в) модела на дисконтираните дивиденди.

Последваща оценка на права или варианти по акции, търгувани на регулиран пазар в държава членка, съответно на официален пазар на фондова борса или на друг организиран пазар в трета държава, се извършва по по-ниската цена от цената на затваряне и последната цена "купува" за предходния работен ден, обявени в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация.

При невъзможност да се приложи предходната разпоредба, последващата оценка на правата и вариантите се извършва по справедлива стойност, определена посредством подходящ модел, посочен в правилата на Фонда.

Прилагането на даден метод следва да се аргументира подробно, като се обоснове методиката за изчисление на цените. Когато даден избран метод престане да бъде приложим за съответната ценна книга поради липса на публична информация или когато се получат съществени отклонения в оценката, изчислена по дадения метод, спрямо справедливата ѝ стойност, се избира друг метод, който дава по-точна оценка на справедливата стойност на ценната книга.

Акции и/или дялове, издадени от колективни инвестиционни схеми

Последваща оценка на акции или дялове на предприятия за колективно инвестиране, учредени в страната, се извършва по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 часа в деня на оценката.

- В случаите, когато не е достигнат законово определеният минимален размер на нетната стойност на активите на предприятието за колективно инвестиране, последващата оценка на издадените от него дялове се извършва по последната определена и обявена до 12 часа в деня на оценката емисионна стойност на един дял, намалена с размера на предвидените в правилата на Фонда разходи по емитирането и по обратното изкупуване на един дял.
- Ако не може да се определи цена по предходните две разпоредби, последващата оценка се извършва по обявената на съответния пазар цена на затваряне за предходния работен ден, в случай че се осигурява непрекъсната ценова информация, от която са видни извършени сделки с достатъчна честота и обем за последните три последователни месеца преди текущия месец.
- В случаите, когато не могат да се приложат предходните разпоредби последващата оценка на акциите, съответно на дяловете, се извършва или по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване, или по справедлива стойност на една акция, съответно на един дял, определена по метода на нетната балансова стойност на активите съгласно последния вписан в публичния регистър на комисията счетоводен баланс на съответното предприятие за колективно инвестиране – която от

двете величини е изчислена по най-актуални данни за нетните активи на предприятието.

Последваща оценка на акции, съответно на дялове на предприятия за колективно инвестиране, учредени извън страната, се извършва по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване до 12 ч. българско време в деня на оценката.

- Ако не може да се определи цена по реда на предходната разпоредба, последващата оценка се извършва по обявената на съответния пазар цена на затваряне за предходния работен ден, в случай че се осигурява непрекъсната ценова информация, от която са видни извършени сделки с достатъчна честота и обем за последните три последователни месеца преди текущия месец.
- В случаите, когато не могат да се приложат предходните две разпоредби, последващата оценка на акциите, съответно на дяловете, се извършва или по последната определена и обявена цена на обратно изкупуване, или по справедлива стойност, определена по метода на нетната балансова стойност на активите съгласно последния оповестен счетоводен баланс на съответното предприятие за колективно инвестиране – която от двете величини е изчислена по най-актуални данни за нетните активи на предприятието. Извън тези случаи, когато правилата на предприятието за колективно инвестиране предвиждат определени условия, при които не се осъществява обратно изкупуване на акции, съответно на дялове, последващата им оценка се извършва по последната определена и обявена нетна стойност на активите на една акция, съответно на един дял.
- Извън случаите по предходната разпоредба, когато правилата на предприятието за колективно инвестиране предвиждат определени условия, при които не се осъществява обратно изкупуване на акции, съответно на дялове, последващата им оценка се извършва по последната определена и обявена до 12 ч. българско време в деня на оценката нетна стойност на активите на една акция, съответно на един дял.

Облигации отговарящи на условията по чл. 176, ал. 1, т. 2 и 4 от Кодекса за социално осигуряване, приети за търговия на регулиран пазар

Последващата оценка на тези облигации, се извършва по:

- последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена, последващата оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката.
- Ако не може да се определи цена по предходната разпоредба, последващата оценка се извършва по последна цена "купува" за предходния работен ден, обявена в борсов бюлетин или електронна система за ценова информация за финансови инструменти. Когато се обявява нетна цена, последващата оценка се извършва, като към тази цена се прибави дължимият лихвен купон към датата, за която се отнася оценката.
- При невъзможност да се приложат начините за оценка по предходните две разпоредби, се използва методът на дисконтираните парични потоци.

Ценни книжа отговарящи на условията по чл. 176, ал. 1, т. 3, 7 и 9 от Кодекса за социално осигуряване, които не се търгуват на регулирани пазари

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по метода на дисконтираните парични потоци или по друг подходящ метод, посочен в Правилата на Фонда.

Държавни ценни книжа, издадени и приети за търговия на регулиран пазар в страната.

Последващата оценка на тези ценни книжа се извършва по:

- последна цена на сключена с тях сделка за предходния работен ден (ден "Т"), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в бюлетина от ден "Т-2".
- Ако не може да се определи цена по предходната разпоредба, последващата оценка се извършва по последна цена "купува" за предходния работен ден (ден "Т"), обявена в борсовия бюлетин, към която се добавя дължимият лихвен купон за деня, за който се отнася оценката, обявен в бюлетина от ден "Т-2".
- При невъзможност да се приложат начините за оценка по предходните две разпоредби, последващата оценка се извършва по средна цена на всяка емисия за предходния работен ден на вторичния междубанков пазар. Средната цена на емисия се формира като средноаритметична от цените "купува" и "продава", обявени от не по-малко от трима първични дилъри на държавни ценни книжа, определена по начин, посочен в правилата на Фонда.
- При невъзможност да се приложат начините за оценка по предходните три разпоредби, се използва методът на съпоставими цени за ценни книжа със сходни условия за плащане, падеж и рейтинг или други общоприети методи, определени в правилата на Фонда.

4.6 Парични средства и парични еквиваленти

Фондът отчита като парични средства и парични еквиваленти наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, депозити с оригинален срок до три месеца, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обрачаеми в паричен еквивалент и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

4.7 Такси

Във връзка с осъществяването на дейността по управление на Фонда от Пенсионноосигурителното дружество (ПОАД), ФИПП „ЦКБ-Сила“ начислява и изплаща на ПОАД следните такси върху вноските, получени от пенсионерите:

- 0.50% инвестиционна такса, определена годишно върху стойността на нетните активи в зависимост от периода, през който са управлявани.

4.8 Данъци

Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приходите от инвестиране на активите на Фонда, разпределени по индивидуалните партии на пенсионерите, не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физически лица. Услугите по допълнителното задължително пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

4.9 Актюерска настояща стойност

Актюерската настояща стойност на обещащите пенсионни доходи е изчислената от отговорния актюер към 31 декември на отчетната година настояща стойност на очакваните плащания по сключените пенсионни договори, определени на база техническия лихвен процент и действащата таблица за средната продължителност на живота към датата на пенсионния договор.

5. Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност

	Пояснение	2021 '000 лв.
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държавни членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки	4.1.	161
<i>Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата</i>		<u>161</u>
		<u>161</u>

Ценните книжа отчитани по амортизирана стойност, представени по видове валути са:

	2021 '000 лв.
Ценни книжа по амортизирана стойност в лева	<u>161</u>
	<u>161</u>

Представените по-долу стойности към 31 декември 2021 г. на ценните книжа са определени посредством използване на метода на дисконтираните парични потоци с ефективния лихвен процент, отчетен при първоначалното придобиване на инвестицията.

5.1 Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, от държавни членки или държави, посочени в наредба на КФН и техните централни банки, от ЕЦБ и/или ЕИБ, трети страни и техните централни банки

	2021 '000 лв.
Дългови ценни книжа издадени или гарантирани от държавата	<u>161</u>
	<u>161</u>

Справедливата стойност на дълговите ценни книжа, определена с тяхната пазарна стойност към 31 декември 2021г., е 162 хил. лв.

6. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства включват следните компоненти:

	2021 '000 лв.
Парични средства по разплащателни сметки	<u>301</u>
	<u>301</u>

7. Нетни активи на разположение на пенсионерите

	2021 '000 лв.
Нетни активи на разположение на пенсионерите	<u>462</u>
Нетни активи на разположение на пенсионерите към края на периода	<u>462</u>

Изменението на нетните активи на разположение на пенсионерите е резултат от:

	2021 '000 лв.
Към началото на периода	-
Постъпили от УПФ за изплащане на пожизнени пенсии	455
Постъпили средства от УПФ на починали осигурени лица без наследници	9
Общо увеличение от осигурителни вноски	<u>464</u>
Доход от инвестиране средствата на Фонда	-
Изплатени пенсии на пенсионери	(2)
Общо намаление, свързано с пенсии	<u>(2)</u>
Към края на периода	<u>462</u>

Разбивка на актюерската настояща стойност по видове пенсии:

	Брой	2021 '000 лв.
Към началото на периода		-
Пенсионери с пожизнена пенсия с период на гарантирано плащане	3	36
Пенсионери с пожизнена пенсия, включваща разсрочено изплащане	23	413
Към края на периода	<u>26</u>	<u>449</u>

Актюерската настояща стойност на задълженията до една година към пенсионери е в размер на 53 хил. лв.

8. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Фонда включват ПООД „ЦКБ – Сила“, предприятията с контролно участие в ПООД ЦКБ-Сила и всички дружества в групата „Химимпорт“ АД.

Предприятията с контролно участие във Дружеството са:

50,04 % от акциите на ПООД „ЦКБ-Сила“ АД се притежават от „ЦКБ Груп“ ЕАД и 24,82 % се притежават пряко от „Инвест Кепитъл“ АД.

Свързани лица са всички дружества в групата „Химимпорт“ АД, защото са под общ контрол на „Инвест Кепитъл“ АД.

	2021 '000 лв.
Към началото на периода	-
Прехвърлени средства от УПФ ЦКБ-Сила	464
Към края на периода	<u>464</u>

9. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Фондът не е осъществил инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци.

10. Условни активи и пасиви

През периода Фондът няма условни активи или пасиви и няма предявени към него правни искиове.

11. Политика по управление на риска

Рискове, свързани с финансовите инструменти

Фондът набира парични средства от пенсионерите, които се управляват от ПОАД в съответствие с Правилата на Фонда и изискванията на пенсионното законодателство. Тези парични средства се инвестират съгласно утвърдените от ПОАД правила на Фонда. Вследствие на използването на финансови инструменти Фонда е изложен на различни видове риск, които ПОАД управлява. Най-значимите финансови рискове, на които е изложен Фонда са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Рискът в дейността по управлението на портфейла на Фонда е свързан с възможността фактическите постъпления от дадена инвестиция да не съответстват на очакваните.

Спецификата при управлението на портфейли на пенсионни фондове извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптимална ликвидност и диверсификация на портфейла.

Управлението на риска във Фонда, се извършва от ПОАД и се подчинява на принципа на централизираността и е структурирано според нивата на компетенции както следва:

- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Изпълнителни директори - контролират процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата стратегия за управление на риска;
- Риск мениджър - извършва оперативна дейността по измерване, мониторинг, управление и контрол на рисковете при управлението на портфейла на Фонда.

Дейността по управлението на рисковете се извършва периодично, като се спазват всички нормативни изисквания и вътрешните правила за управление на риска. При оценката на риска се прилагат подходящи измерители, като стойностите им се анализират периодично и се следят ограниченията и действащите лимити.

Основен риск, на който е изложен Фондът, е лихвеният. Предвижданията на ръководството на ПОАД са, че в краткосрочен и средносрочен план няма да бъде извършено намаление на лихвените равнища.

Инвестициите във Фонда са изложени на минимален валутен риск поради факта, че към 31 декември 2021 г. активите, притежавани от Фонда, са деноминирани в лева.

Международна рейтингова агенция Fitch Ratings повиши перспективата от стабилна на положителна пред дългосрочния кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута. Рейтингът „BBB“, който е една стъпка над линията, над която оценката се приема за инвестиционен клас, се потвърждава. Решението отразява намаляването на макроикономическите рискове, произлизащи от пандемията от коронавирус, както и продължаващ постепенен процес към приемане на еврото. От агенцията посочват и огромния ресурс европейски средства, които се очаква да получи България през следващите години и които - ако бъдат използвани правилно - може да допринесат за ускоряване на икономическия растеж на страната. Fitch посочва, че основните фактори, които биха могли да доведат до повишаване на рейтинга, са напредък към присъединяването към Еврозоната, както и

подобряване на потенциала за растеж на икономиката, водещо до по-бързо сближаване на нивата на доходите до това на държавите с по-висок рейтинг. Факторите, предизвикващи понижаване на рейтинга, включват неблагоприятни политически развития, които да намалят доверието в икономическото възстановяване, продължително нарастване на публичния дълг и материализиране на условни задължения в баланса на държавния бюджет или по-слаби перспективи за растеж.

Международна рейтингова агенция S&P Global Ratings потвърди дългосрочен и краткосрочен кредитен рейтинг на България в чуждестранна и местна валута 'BBB/A-2'. Перспективата пред рейтинга остава стабилна, което отразява очакването, че след сравнително ограниченото свиване на икономиката през 2020г., икономическото възстановяване през следващите две години няма да доведе до дисбаланси във външния или финансовия сектор. Това развитие би позволило бърза фискална консолидация и поддържане на нисък държавен дълг. Рейтинговата агенция би повишила кредитния рейтинг, ако икономическото възстановяване на България е съпроводено с по-бърза фискална консолидация или се наблюдава по-силна външна позиция на страната спрямо прогнозираната. В дългосрочен план рейтингът би могъл да бъде повишен при присъединяването на страната към Еврозоната. Сред факторите, които биха довели до понижение на рейтинга са задълбочаване на икономическия спад или забавяне на последващото възстановяване. Това вероятно би довело до забавена фискална консолидация и постоянно нарастващ нетен публичен дълг през следващите няколко години. Макар и малко вероятно, в средносрочен план от S&P Global Ratings биха предприели негативни действия по оценката на рейтинга ако се появят дисбаланси във финансовия сектор на страната.

Според вижданията на ПОАД, Фондът е редуцирал кредитния риск (риск от невъзможност на издателя на ценни книжа да изпълни своите парични задължения) до минималното, чрез извършения кредитен анализ, диверсификацията на инвестициите, наблюденията на събитията и тенденциите в икономическите и политическите условия. Въпреки това няма сигурност, че тези действия ще предотвратят загуби, възникнали от кредитен риск.

От началото на дейността си Фондът не е сключвал хеджиращи сделки чрез деривативни финансови инструменти.

11.1 Анализ на пазарния риск

Всички търгуеми финансови инструменти са изложени на пазарен риск, който представлява рискът от повишаване или намаляване на тяхната пазарна стойност в следствие на бъдещи промени в пазарните условия. Финансовите инструменти в оборотен портфейл се оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия се отразяват директно в Отчета за нетни активи на разположение на пенсионерите.

Притежаваните от Фонда финансови инструменти се управляват, отчитайки променящите се пазарни условия. Експозициите към пазарен риск се управляват в съответствие с утвърдените лимити, съобразени с изискванията на пенсионното законодателство. През 2021 г. средства на Фонда не са инвестирани във финансови инструменти, оценявани по справедлива стойност.

За периода от създаване на Фонда до 31 декември 2021 г., предвид характера, структурата и обема на инвестициите, не е преценено като необходимо и целесъобразно извършването на хеджиране на риска чрез използване на деривативни финансови инструменти.

За избягване на риска от концентрация, ПОАД се стреми да спазва заложените ограничения за инвестиране на активите на Фонда.

11.1.1 Валутен риск

Фондът е изложен на валутен риск при сключването на сделки в чуждестранна валута.

Валутният риск измерва чрез количествено определяне на нетната експозиция към всяка валута, различна от лев и евро, като процент от нетните активи на Фонда. Към 31 декември 2021 г. Фондът няма нетна експозиция във валута, различна от лев.

Към датата на приемане на финансовия отчет Република България продължава да има фиксиран курс към еврото, което премахва в значителна степен валутния риск. Такъв риск би възникнал при промяна на нормативно определен курс 1 евро към 1.95583.

Финансовите активи, в зависимост от валутата, в която са деноминирани, са представени, както следва:

31.12.2021 г.	Позиции в лева '000 лв.	Позиции в евро '000 лв.	Позиции в щ. долари '000 лв.	Позиции в др. валута '000 лв.	Общо '000 лв.
Парични средства в банка	301	-	-	-	301
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	161	-	-	-	161
Общо активи	462	-	-	-	462

11.1.2 Лихвен риск

Фондът не използва кредитно финансиране за дейността си, поради което пасивите на Фонда не са изложени на лихвен риск.

Дейностите по управление на риска имат за цел оптимизирането на нетния доход от лихви при дадени пазарни лихвени равнища в съответствие с бизнес стратегиите на ПОАД. Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гледна точка на чувствителността на Фонда спрямо промени в лихвените равнища.

Лихвеният риск се наблюдава и измерва чрез следните количествени методи – дюрация и рискова премия. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на един инструмент към изменение на нивото на лихвените проценти. ПОАД използва метода на модифицираната дюрация да измери лихвения риск, свързан с всеки инструмент, базиран на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси, базирани на лихвени проценти, и фючърси базирани на облигации. Рисковата премия е разликата между доходността до падеж на корпоративна, общинска, или ипотечна облигация и доходността до падеж на ДЦК със сходен падеж. ПОАД анализира нивото на рисковата премия и нейното съответствие с кредитния рейтинг на емитента.

Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди или валути. При нарастване на лихвите с 1.0% стойността на портфейла от дългови ценни книжа се понижава с 24 740 лв.

Дюрацията на дълговите ценни книжа на Фонда е 15.51. Модифицирана дюрация на дълговите ценни книжа на Фонда е 15.43.

В следващата таблица е показана информация за номиналните лихвени проценти на активите на Фонда:

31.12.2021 г.

	Лихвен процент	Лихвоносни '000 лв.	Безлихвени '000 лв.	Общо '000 лв.
Парични средства в банка	-	-	301	301
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата		161	-	161
Общо активи	1.500%	161	301	462

Фондът не притежава финансови инструменти с плаващ лихвен процент към края на 2021 г.

11.1.3 Ценови риск

Основния ценови риск, на който е изложен Фондът, е свързан с инвестициите в капиталови ценни книжа. Справедливата стойност на тези финансови инструменти се влияе от промени в пазарните равнища на съответните ценни книжа, което от своя страна рефлектира върху доходността на Фонда.

ПОАД измерва ценовия риск на инвестициите чрез приложимия за съответния пазар количествен метод - историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение за период един месец.

11.2 Анализ на кредитния риск

При управление на кредитния риск ПОАД наблюдава риска от неизпълнение на ангажменти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти.

Общо дълговите ценни книжа представляват 34.77% от активите, като 100.00% от тях са издадени или гарантирани от държавата.

Финансовото състояние на длъжниците се анализира на база на текущите им финансови отчети, друга достъпна за кредиторите информация, както и посредством директни срещи с ръководствата на компаниите емитенти с цел изясняване на перспективите пред тях и възможностите за погасяване на задълженията. Фондът се стреми да ограничава кредитния риск чрез осъществяване на сделки приоритетно с контрагенти, притежаващи висок кредитен рейтинг.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг. Средствата в размер на 301 хил. лв. са по разплащателните сметки на Фонда в Юробанк България АД.

Кредитният рейтинг на инвестиции на Фонда е представен в следващата таблица:

Цена книга/ Емисия	Рейтинг	Рейтингова агенция
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата		
BG2040019213	BBB	S&P

Излагането на Фонда на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на отчета, както е посочено по-долу:

Групи финансови активи (балансови стойности)	2021 '000 лв.
Финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	161
Парични средства и парични еквиваленти	301
	<u>462</u>

Ръководството на ПОАД счита, че към 31 декември 2021 г. няма основание за кредитна обезценка на финансовите активи във Фонда.

В следващите таблици е представен анализ на матуриретна структура според остатъчния срок на падеж на финансовите активи на Фонда:

31.12.2021 г.	До 3 м.	3-6 м.	6м-1г.	1-5 г.	Над 5 г.	Без матурирет	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Парични средства в банка	301	-	-	-	-	-	301
Дългови ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	-	-	-	161	-	161
Общо активи	301	-	-	-	161	-	462

Фондът е създаден през септември 2021г. и отпуска пенсии от четири месеца. Изчисляването на постигната доходност и актуализация ще бъде извършена за първи път през следващата година на 01 октомври 2022 г.

Дружеството извършва регулярно анализ на съответствието на активите и пасивите на Фонда и достатъчната наличност на ликвидни средства за посрещане на текущите плащания. На база на актюерски изчисления ръководството на Дружеството очаква предстоящите плащания в срок от една година да са в размер на 79 хил. лв.

Концентрацията на пенсионните плащания към пенсионерите се очаква да настъпи след двадесет и три години на база на актюерското предположение, че 58.75% от осигурените в момента лица в Универсален пенсионен фонд „ЦКБ – Сила“ ще придобият право на пенсия след около двадесет и три години и средствата на 20.16% от тях ще бъдат прехвърлени в Фонд за изплащане на пожизнени пенсии „ЦКБ – Сила“.

11.3 Анализ на ликвидния риск

ПОАД и Фондът следват задълженията за ликвидност произтичащи от раздел IV на Наредба № 10 от 29.06.2021 г. за изискванията към границата на платежоспособност и собствените средства на пенсионноосигурителното дружество, към неговата оздравителна програма и към минималните ликвидни средства на дружеството и на управляваните от него фондове.

За да се избегнат ликвидни проблеми се извършва контрол и оценка на ликвидността и паричните потоци на Фонда, като се предприемат и активни действия.

Върху ликвидността на Фонда се извършва периодично наблюдение. ПОАД следи изходящите и входящи парични потоци.

ПОАД наблюдава и измерва ликвидния риск на база историческите входящи и изходящи парични потоци и изготвяната месечна прогноза за паричните потоци, свързани с дейността. На база на този анализ, ПОАД определя минимален праг на ликвидни парични средства и парични еквиваленти във Фонда.

При констатиране на ликвидни проблеми е изградена процедура по уведомяване на заинтересованите лица от лицето отговорно за управлението на риска и лицето от специализираната служба за вътрешен контрол, определено да следи за спазване на изискванията на Наредба № 10 от 29.06.2021 г. на КФН. Отговорните лица са Изпълнителните директори, инвестиционния консултант и Съвета по инвестициите.

От започване на дейността на Фонда не е отчетен недостиг на ликвидни средства или затруднения при покриване на задълженията му.

През отчетния период Фондът не е ползвал външни източници за осигуряване на ликвидни средства, като е изпълнявал своите текущи задължения в срок.

Всички текущи пасиви на Фонда са нелихвоносни и са с остатъчен матурирет до 1 месец.

11.4 Анализ на концентрационния риск

Концентрационният риск представлява рискът от концентриране на инвестиции в даден сектор от икономиката, валута, географска локация или един емитент. ПОАД „ЦКБ-Сила“ АД, придържайки се стриктно към съществуващите регулации, касаещи инвестиционната дейност на пенсионните фондове в България, се стреми да инвестира средствата на пенсионерите във ФИПП „ЦКБ – Сила“ диверсифицирайки портфейла от активи по всеки един от споменатите по-горе компоненти. За целта се подбират ценни книжа основно с фиксиран доход. Книжата с фиксиран доход представляват облигации, издадени от Република България. По отношение на географската диверсификация – приоритетно се инвестира на пазарите в България, както и на тези в страни от Централна и Източна Европа предвид очакванията за изпреварващ растеж през следващите години спрямо развитите пазари от Западна Европа и САЩ.

По отношение на концентрацията на активи, издадени от един емитент – ПОАД „ЦКБ-Сила“ АД стриктно спазва заложените нормативни ограничения в законодателството, регламентиращо дейността на ФИПП и не допуска надвишаване на разрешените лимити.

11.5 Анализ на рисковете, свързани с пандемията, породена от вируса COVID-19

Основните рискове, пред които е изправено Дружеството са оперативния и пазарния риск.

С цел минимизиране завишеното ниво на оперативен риск, породен от разпространението на Covid-19 и с цел обезпечение на непрекъснатостта, регулярността и колективното управление на дейността в Дружеството, е изготвена добре функционираща система от действия в условията на извънредни ситуации. Разработен е план за действие и ефективно управление на работния процес.

Поради високата волатилност на финансовите пазари ПОАД „ЦКБ-СИЛА“ подхожда консервативно при инвестиции във финансови инструменти.

11.6 Анализ на регулаторен и политически риск

Регулаторният и политическият риск са рискове, които са взаимно свързани и се отнасят до неблагоприятна промяна в нормативните разпоредби и вземане на политически решения, които да се отразят негативно на дейността, стойността на активите на управляваните фондове и съответно средствата на осигурените лица. През 03.2021 г. се приеха от законодателя промени в КСО, уреждащи фазата на изплащане в универсалните пенсионни фондове. Създадоха се отделни фондове за плащания, от които се изплащат допълнителни пожизнени пенсии и разсрочени плащания. Дава се възможност на осигурените лица да изберат в зависимост от оставащите години до навършване на възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО, дали да получават допълнителна пенсия от универсален фонд или да получават само пенсия от ДОО с ненамален коефициент.

Процесът по отпускане на първите пенсии стартира през септември 2021 г. Приеха се редица подзаконови актове, уреждащи практическото прилагане на новите текстове в КСО. Към 31.08.2021 г. Дружеството прие вътрешни актове, част от системата за управление, с които е съобразена изцяло дейността му с последните промени в законите и подзаконови нормативни актове, уреждащи дейността по допълнително пенсионно осигуряване и фазата на изплащане.

Ръководството на ПОАД „ЦКБ-Сила“ АД следи внимателно и взема участие във всяко едно обсъждане на промени в нормативната уредба, които могат да застрашат интересите на осигурените лица в УПФ „ЦКБ-Сила“, като предприема адекватни действия в една силно регулирана среда и динамична обстановка.

11.7 Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Фонда могат да бъдат представени в следните категории:

	2021 '000 лв.
Финансови активи	
Финансови активи, отчитани по амортизируема стойност	161
Парични средства и парични еквиваленти	301
Финансови пасиви	
Задължения	-

12. Политика и процедура за управление на нетните активи

Целите на ПОАД по отношение управлението на нетните активи са:

- Постигане на доходност, съразмерна с поемането на нисък риск за пенсионерите;
- Спазване на нормативните изисквания;
- Поддържане на висока ликвидност;
- Адекватно съотношение между вложените парични средства в ценни книжа и паричните инструменти.

Управлението на активите на Фонда, използването им за генериране на доход се извършва от „Мениджър Управление на портфейли“ и инвестиционния консултант на ПОАД в съответствие с нормативната уредба, Правилата на Фонда, под наблюдението на специализирана служба „Вътрешен контрол“, Риск мениджър и активното взаимодействие с Дирекция „Финансово счетоводна“ съгласно правилата за вътрешната структура и вътрешния контрол на ПОАД.

13. Определяне на справедлива стойност

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, търгувани на активни пазари (каквито са публично търгуемите ценни книжа), е базирана на пазарни котировки към последна дата на търгуване за годината. Финансов актив се счита за търгуван на активен пазар, ако пазарните котировки са налични от борси, дилъри, брокери и т.н., тези цени се представят като реални и редовно осъществявани пазарни сделки. При оценката на справедливата стойност на финансовите активи към 31 декември 2021, Фондът е приел следните критерии за определяне на активен пазар: среден брой сключени сделки най-малко 21 бр. за предходния тримесечен период и над 0.80% от средния Free Float изтъргуван обем за същия период, като двете условия се прилагат кумулативно.

Справедливата стойност на финансови активи, които не се търгуват на активен пазар се определят чрез използване на техники за оценка. Фондът използва различни методи за оценка и предположения, базирани на пазарни условия, съществуващи към края на годината.

Фондът е приел измененията в МСФО 13 и МСФО 7, в сила от 1 януари 2009, което изисква Фондът да класифицира оценяването по справедлива стойност чрез използване на йерархия на оценките по справедлива стойност, която отразява значимостта на входните данни, използвани при определяне на оценките. Йерархията на справедливите стойности има следните нива:

- Ниво 1 - входящите данни на ниво 1 са котираните (некоригирани) цени на инструменти на активните пазари за идентични финансови инструменти;

- Ниво 2 - входящите данни на ниво 2 са входящи данни за даден актив или пасив, различни от котираните цени, включени в ниво 1, които пряко или косвено са достъпни за наблюдение. Тази категория включва инструменти, оценявани използвайки: котирани цени на подобни активи или пасиви на активни пазари; котирани цени на идентични или подобни активи или пасиви на пазари, които не се считат за активни; други техники за оценяване, където всички значими входящи данни са пряко или косвено достъпни за наблюдение, използвайки пазарни данни;
- Ниво 3 - входящите данни на ниво 3 са ненаблюдаеми входящи данни за даден актив или пасив. Тази категория включва всички инструменти, при които техниката за оценяване не включва наблюдаеми входящи данни и ненаблюдаемите входящи данни имат значителен ефект върху оценката на инструмента. Тази категория включва инструменти, които се оценяват на базата на котирани цени на подобни инструменти, където значителни ненаблюдаеми корекции или предположения се изискват за да отразят разликите между инструментите.

Нивото в йерархията на справедливите стойности, в рамките на която се категоризира оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват, се определя въз основа на най-ниския елемент от нивото, който е от значение за оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват. За тази цел значението на даден елемент се оценява като се съпоставя с оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват.

Ако при оценяването на справедливата стойност бъдат използвани наблюдаеми елементи, които се нуждаят от значително коригиране, основано на ненаблюдаеми елементи, такова признаване е от ниво 3. За оценяването на значението на даден елемент за оценяването на справедливата стойност в цялостния му обхват е необходимо да бъдат взети предвид специфичните за даден актив или пасив фактори.

Фондът отчита финансовите активи по амортизирана стойност и възнамерява да държи активите до падежа, за да събере договорните парични потоци и тези парични потоци се състоят единствено от плащания по главница и лихви върху непогасената главница.

Към края на периода Фондът няма финансови активи, оценявани по справедлива стойност.

14. Събития след края на отчетния период

В този период е възникнало следното значително некоригиращо събитие:

На 24.02.2022 Руската Федерация започна бойни действия на територията на Украйна, които продължават и до сега.

САЩ и Европейския съюз предприеха санкции и ограничения спрямо Руската Федерация.

Фондът няма експозиции в руски и украински корпоративни финансови инструменти или финансови инструменти, издадени от Руската Федерация и Република Украйна. Фондът няма експозиции във валута - руски рубли и украински гривни.

Конфликтът между Руската Федерация и Украйна не засяга пряко инвестициите в портфейла на Фонда и няма преки последиствия върху нетните му активи.

Очакванията на участниците на финансовите пазари в краткосрочен план са негативни, поради което се наблюдава засилена волатилност на цените на финансовите инструменти на пазарите в света, в това число на САЩ и Европа.

Поради силно диверсифицирания портфейл на Фонда и като цяло консервативното инвестиране на средствата на осигурените лица, въздействието на волатилността на пазарите, измерено с пазарния и ценови риск, свързан с финансовите активи на Фонда, към

момента се отразява в по-малка степен в сравнение с пенсионно-осигурителния бранш в България, като цяло.

Въздействието на събитията, свързани с военния конфликт върху общата икономическа ситуация може да наложи преразглеждане на някои допускания и преценки. Това може да доведе до съществени корекции на балансовата стойност на определени активи и пасиви в рамките на следващата финансова година. На този етап ръководството не е в състояние надеждно да оцени потенциалното въздействие, тъй като събитията се развиват ежедневно.

Ръководството на Дружеството ще продължи да следи развитието на конфликта между Руската Федерация и Украйна и ще предприеме всички възможни мерки, за да ограничи размера на неблагоприятния ефект върху нетните активи на Фонда.

15. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2021 г. е одобрен от Управителния съвет на 22 март 2022 г.